

Elfelejtett recept

A csend után ítéve, a város akár falu is lehetne. A körforgalom közepén felállított fenyőfán villognak az apró lámpák, fáradt emberek sietnének a meleg otthonaikba, de lassan haladnak a gépkocsik, valaki idegesen dudál percek óta, amúgy pedig a település lakásaiba végérvényesen beköltöztek a kínai termékek, és nincs olyan tiszteletes vagy plébános úr a Kárpát-medencében, aki meg tudná különböztetni a székely mesteremberek kezében született Jézuskákat és angyalkákat a kínai ismeretlenek által készített Jézuskáktól és angyalkáktól.

A város túl van már a készülődésen, nagy dobozokban várják a Jézuska eljövételét a gyöngyfüzerek, a meleg zoknik, az összerakható játékok. Ajándékok sokaságával nyugtatják lelkiismeretüket kicsik és nagyok, és most szeretnének pótolni mindent, ami elmaradt a januártól decemberig tartó nagy rohanásban. A nagy fekete kalapja alól nézte az esti élet zajlását a férfi, aztán meggondolta magát, lassú léptekkel megközelítette a kopott épületet, körülnézett, majd lenyomta a kilincset.

A zsrnaliszta később csendben nézte a kocsmá legmélyén a kis gyertya lángját, elvarázsoltan követte a fény kiszámíthatatlan mozgását, és az egyre sűrűsödő cigarettafüstben rég nem látott kísértetek lopakodtak elő a távoli múltból.

Édesapja csendben intett, ne keltsen feltűnést, csak néhány percre ugrott le a csillagok világából, mert rég találkoztak, és eszébe jutott egy egészen különleges kolbászrecept, amit szeretne megosztani a zsrnalisztával, mert azt hallotta, a tavaly decemberben töltött kolbász túl szárazra sikeredett. Aztán meglátta édesanyját. A régi konyhában állt az asztal előtt, készítette saját két kezével a szaloncukrot. Nem különködött, a kényszer miatt készítette saját maga a szaloncukrot. Vízét öntött a cukorhoz, felfőzte, és amikor megfelelőnek találta a masszát, egy vízzel kiöblített porcelántálba öntötte az egészet, a tetejére is egy kis vizet öntött és hideg helyre tette. Utána fakanállal addig keverte, amíg hófehér pép nem lett belőle. Őrölt diót és citromreszeléket adott hozzá, hideg tálcan elsimította, és miután megdermedt a cukor, akkor vizes késsel kis téglalap alakúra vágta az

édes masszát. A zsrnaliszta két testvérével, Andrással és Istvánnal ugrottak színes selyempapírt vágni, szépen megrojtották a két szélét is, de nem sokáig élvezhették a közös munka örömét, a füstben eltűntek az égi vendégek, csak a pohárban duhajkodó vörösbor nézett farkasszemet a megfáradt nagy gyerekekkel.

És akkor újabb régi ismerőst fedezett fel. Cifrára festett szán úszott a kocsmá füstjében, és a bakon beburkolózva vastag pokrócokba Veres Pista bácsi csattogtatta az ostorát, és a csengettyűk olyan vidámsággal hirdették az első nagy havazást, mint ahogy kurjongatni kelt kedve még a múlt évszázadban Halász Károlynak, miután megkóstolta az újbort a Küküllő melletti pincében. A kisvárosban mindenki várta a karácsonyt, és a Jóisten puha takaróval fedte be a Temes-partot, a parkokat és az utakat. Az emberek kimentek az utcákra, a sarkon forralt bort kínáltak aprópénzért, a férfinek forralt pálinkával is bátorította magát. A gyenge bánási pálinkát felforralták, megcukrozták, és fekete borsszemeket dobtak bele. A cukra illata belengte a kisváros utcáit, a nagy szán után pedig tíz-tizenkét szánköt kötöttek a gyerekek, és nagy visítozás közepette elindult a menet, néha felborultak a szánkók, a gyerekek pedig hangoskodtak, nevetgéltek, élet költözött az utcákba.

A zsrnaliszta várta a többi régi ismerős megjelenését is, de nem jött senki, félbeszakadt a kis csoda, eltűntek a régi emlékek, a pincér pedig emlékeztette, későre jár az idő, illene fizetni.

Az utcán már alig voltak, az emberek meghúzódtak a meleg szobákban. Egyre csak sűrűsödött a köd, vizesek voltak az út menti fák, és a zsrnaliszta mozgást érzelt az egyik udvarban. Két árnyék mozgott serényen, vízzel feltöltöttek egy nagy üstöt, kisebb szalmacsomót dobtak a földre, és akkor tudatosult benne, itt disznóvágás lesz kora reggel, és a nagy eseményre készülnek a ház lakói. Gondolta, bekopog az ismeretlenekhez, és elmondja az édesapjától hallott finom kolbászreceptet, de az istenért sem jutott eszébe semmi. A villányi kékoportó magával vitte a recept titkát.

Papp János

Büki Attila meséi

Almába zárt madárka címmel, *Poszpisek Márta* - a gyermeki lélekhez hamar utat lelő, bájos - színes rajzaival jelent meg a szombathelyi származású, ma Érdén élő és itt folyóiratot szerkesztő szerző friss mesekönyve. (Az író nem először fordul a gyermekkorosztályú olvasókhoz: a gyermekverseit tartalmazó *Télidő* című könyve 1991-ben, *Három mese* című könyve 2007-ben, míg a *Mari Velin* svéd író által fordított *Evelina* és a *kert* című mesekönyve 2008-ban került a könyvesboltok polcaira. Hány Istók című mesejátékát a Bartók Kamaraszínház mutatta be 2007-ben, s előadták az ország más városaiban is.)

A mesékben általában szinte bármi megtörténhet. Így van ez *Büki Attila* hét új meséjében is, ahol a megszemélyesítés lehetővé teszi az állatok megszólalását, párbeszéd képességét egymással, az emberekkel, sőt még a felhőkkel is.

A könyvben szereplő hét rövid mese akár esti altatóul vagy nappali időtöltéshez alkalmas. Közös és egyértelmű tanulságuk a jószágra nevelés. Ezért megfelelő a házi pedagógia támogatására, a jó erkölcsi magatartásra való oktatás segédeszközeként. A mesék hangulata, tömörségük jelesen szolgálja a tanítva szórakoztatás eredeti szándékát. A történetek szereplői medvék, madarak,

Almába zárt madárka

Büki Attila

mókások, macskák, sünn, gyerekek, felnőttek, természeti képződmények és jelenségek. A modern Csalafinta mesében pedig a fodrászüzlet forgalmának fellendítésében úttörő szerepet játszó Ajtó és a lustálkodó Csend. Érdekesség a címadó mesébe dolgozott dal, a rab madár éneke, majd a szabad madáré.

A nemes vetélkedés sem maradt ki a könyvből, és üdvös, hogy a verseny nem durvul el, győztest sem hirdet ugyan a végén, hanem sugallva hangsúlyozza a részvétel fontosságát.

Becsületességre, jószág-

ra, józanságra, ügyességre, a felnőttek tiszteletére, mások megbecsülésére és segítésére, valamint, de nem utolsósorban a művészetek szeretetére nevelnek ezek a kedves, hétköznapi történetek párhuzamából fakasztott, mégis szépségből álmódott Büki-mesék. Óvodások, kisiskolások karácsonyfa alá kívánczó ajándékul nyugodt lélekkel ajánlható e vékonyka, ám lelki-ekben annál gazdagabb mesekönyv. (Büki Attila: *Almába zárt madárka* - Foldatoy, 2009)

Zsirai László

Az idén sem marad el a felsőoktatási felvételi szezon, ahogy már megszokhattuk december 15-én boltokba kerül a felvételi tájékoztató

Fontos döntés előtt a család

Több százezer fiatal áll a továbbtanulás kapujában, s döntésük, hogy melyik felsőoktatási intézményt, milyen pályát választanak, akár évtizedekre is meghatározhatja életüket, sorsukat. Ahhoz, hogy a legjobb döntést hozhassák, az elkövetkező hetekben érdemes minden, a tanulmányokat segítő lehetőséget alaposan megismerni és mérlegelni. Egyik ilyen lehetőség a Diákhitel, amely már kilencedik tanévét kezdte meg idén.

A család választását megkönnyítheti az a tényszerű, 8 perces Diákhitel-tájékoztatófilm, amely szeptemberben minden érettségizető középiskola igazgatójához eljutott. Ha valahol eddig még nem vetítették volna le - szülői értekezleten, vagy azon kívül -, akkor érdemes elkérni. A film közérthetően veszi sorra a legfontosabb tudnivalókat a Diákhitelről, a folyósítástól a törlesztésig.

A Diákhitelről fontos tudni, hogy nem banki hitel, hanem egy speciális, csak a felsőoktatásban tanulók számára elérhető kölcsön. Nem csak tandíjra, vagy a napi megélhetésre, hanem bármire költhető. Sok hallgató tanul így idegen nyelvet, vásárol számítógépet, vagy internet-előfizetésre fordítja; külföldi tanulmányútra, vagy részképzésre utazik belőle. Sokan vannak, akik ebből vesznek értékes szakkönyvet vagy egyéb drága speciális taneszközt maguknak. Aki pedig egy másik városban szeretne továbbtanulni, az a Diákhitelből fizetheti az utazás, az albérlés, vagy a kollégium költségeit.

A Diákhitel mindenféle képzési formában kérhető államilag támogatott és költségtérítéssel képzésben egyaránt, ha a diák negyven év alatti és aktív

hallgatói jogviszonnyal rendelkezik. Az is igényelheti a hazai Diákhitelt, aki külföldön, az Európai Gazdasági Térségben folytatja tanulmányait. Ezen kívül a felsőfokú szakképzésben részt vevő hallgatók is élhetnek a Diákhitel lehetőségével.

A szeptemberben induló tanévben a költségtérítéssel diákok maximum havi 50, az államilag finanszírozott képzésben tanulók maximum havi 40 ezer forintot kérhetnek. Ugyanakkor továbbra is választhatják az eddig megszokott havi 30, 25, 21 és 15 ezer forintos kölcsönösszegeket. A kölcsön akár egy szemeszterre is kérhető és a diák választhat, hogy havi részletekben, vagy szemeszterenként egy összegben kéri. Egy tavaszi kormányrendelet értelmében, speciális esetben - ha az igénylő szülei már nem élnek, vagy éppen regisztrált álláskereső - havonta további 10 ezer forinttal nőhet az igényelhető összeg. Aki már szeptember 15-ig kéri, az október 15-én már bankszámláján találhatja a kért összeget.

A Diákhitel igénylésekor nincs hitelbírálat, mint ahogy kezeset sem kell felmutatni, és a visszafizetésre is könnyebb szabályok vonatkoznak.

Sem a törlesztőrészlet nagysága, sem a visszafizetés időtartama nincs előre rögzítve. A tanulmányok alatt nem kell törleszteni, sem kamatot fizetni. A hallgatói jogviszony megszűnése után még négy hónap türelmi idejük van a végzeteknek a törlesztés megkezdésére. Ezt követően azonban függetlenül a munkaviszonytól meg kell kezdeni a visszafizetést.

Mivel a törlesztőrészlet mindig az egyén jövedelméhez igazodik, így annak összegét nem befolyásolhatja semmilyen válság, így a mostani pénzügyi krízis sem. Az első két törlesztési évben főszabályként az előző évi hivatalos minimálbér 6 százalékát kell havonta átutalni, ez 2009-ben havi 4140 forint. A harmadik évtől az adósnak a két évvel korábbi bruttó bére hat százalékát, vagy ha az nem érte el a minimálbért, akkor továbbra is a minimálbér hat százalékát kell fizetnie. Akik

viszont költségtérítésként akár egyszer is a számukra igénybe vehető legmagasabb összeget kérték (2009/2010-ben havi 50 ezer), azok ezzel együtt magasabb törlesztési hányadot (nyolc százalék) is vállalnak.

Ha a törlesztőrészlet nagyságát nem is, de az egyén jövedelmét érintheti a válság. Erre való tekintettel a Diákhitel Központ a fennálló indokok vizsgálata nélkül, maximum 24 hónapra engedélyezi a havi törlesztés mérséklését. Ennek pontos összegét teherviselő képessége függvényében az ügyfél szabhatja meg úgy, hogy az nem lehet kevesebb a minimálbér 6 százalékánál.

A Diákhitelt a 2001-es indulása óta 270 ezren igényelték és 58 ezren már minden adósságukat letudták. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a törlesztéssel nincsenek gondok. A Diákhitel Központ a 2008-as évben 7,9 milliárd forint kötelező törlesztőrészlet befizeté-

sét írta elő. Ezzel szemben, kihasználva a díjtalan és közvetlenül a tőketartozást csökkentő előtörlesztés lehetőségét 14,5 milliárd forint érkezett be a törlesztési számlára. Ez az arány - majd dupla annyi befizetés érkezik, mint a kötelező - nem kuriózum, hiszen az előtörlesztési lehetőség 2003-as bevezetése óta folyamatosan fennáll.

A hitel azért lehet ilyen kedvező, mert az állami tulajdonú Diákhitel Központ az állam kézfizető kezességvállalása mellett kedvező, "olcsó" kölcsönöket vesz fel. Az így bevont forrásokat, önköltségi elven, üzleti haszon nélkül adja tovább a diákoknak, hiszen a jogszabály szerint nem termelhet profitot.

Ennek köszönhető, hogy Diákhitel kamata a hasonló, fedezet nélküli, forint alapú, bármire költhető banki hitelek (pl. a személyi kölcsön) átlagos kamatának felét sem éri el. A tévhitell ellentétben a Diákhitelt igénylő hallgató számára önmagában ez a kölcsön nem jelent akadályt egyéb hitelek (pl. lakáshitel) felvételénél sem.

Érdemes tudni, hogy 29 felsőoktatási intézményben lehetőség van az ún. engedményeztetésre. Ez azt jelenti, hogy a hallgatók Diákhitelük egy meghatározott részét közvetlenül a felsőoktatási intézménynek utaltathatják, így a költségtérítés befizetése nélkül a szemeszter kezdetén beiratkozhatnak. Erről a lehetőségről a tanulmányi ügyekkel foglalkozó hivatalban célszerű érdeklődni.

Forrás: www.diakhitel.hu
-al-